

قوانین "مرخصی پزشکان"
کاری از انجمن صنفی پزشکان جوان

هوالثانی

قوانین مطرح شده:

- ✓ قانون خدمات کشوری ماده ۸۴ و ماده ۱۰۷
- ✓ قانون ارتقا بهره وری کارکنان بالینی نظام سلامت
- ✓ آیین نامه اداری استخدامی اعضای غیر هیئت علمی
- ✓ آیین نامه اداری استخدامی اعضا هیئت علمی
- ✓ دستورالعمل ماندگاری پزشکان در مناطق محروم
- ✓ دستورالعمل اجرایی برنامه بیمه روستایی و پزشک خانواده نسخه ۲۱
- ✓ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب ۱۴۰۰

مرخصی ها	قوانین مرتبط
استحقاقی	<ul style="list-style-type: none">○ ماده ۸۴ خدمات کشوری○ ماده ۷۱ و ۷۲ آیین نامه غیر هیئت علمی○ بنده ۱ ماده ۱۴ پزشک خانواده
استعلاجی	<ul style="list-style-type: none">○ تبصره ۲ و ۳ ماده ۸۵ خدمات کشوری○ ماده ۷۹ و ۸۱ آیین نامه غیر هیئت علمی○ بنده ۵ ماده ۱۴ پزشک خانواده
بدون حقوق	<ul style="list-style-type: none">○ تبصره ۱ و ۴ ماده ۸۴ قانون خدمات
زایمان	<ul style="list-style-type: none">○ ماده ۸۲ آیین نامه غیر هیئت علمی○ بند ۶ و ۷ و ۸ ماده ۱۴ پزشک خانواده
حج تمتع	<ul style="list-style-type: none">○ ماده ۷۵ آیین نامه غیر هیئت علمی○ بنده ۲ ماده ۱۴ پزشک خانواده
محیط های غیر متعارف	<ul style="list-style-type: none">○ ماده ۲ قانون ارتقا بهره وری

مرخصی ساعتی

- ماده ۷۶ آیین نامه غیر هئیت علمی
- تبصره ۵ ماده ۸۲ آیین نامه غیر هئیت علمی
- بند ۸ ماده ۱۴ پزشک خانواده

قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده ۸۴

کارمندان دستگاه های اجرائی سالی سی روز حق مرخصی کاری با استفاده از حقوق و مزایای مربوط را دارند. حداکثر نیمی از مرخصی کارمندان (۵روز) در هر سال قابل ذخیره شدن است. تبصره ۱:

کارمندان دستگاه های اجرائی می توانند در طول مدت خدمت خود با موافقت دستگاه ذی ربط حداکثر سه سال از مرخصی بدون حقوق استفاده کنند و در صورتی که کسب مرخصی برای ادامه تحصیلات عالی تخصصی در رشته مربوط به شغل کارمندان باشد تا ۲ سال قابل افزایش خواهد بود.

تبصره ۲:

کارمندان دستگاه های اجرائی طبق گواهی و تایید پزشک معتمد حداکثر از ۴ ماه مرخصی استعلاجی در سال استفاده خواهند نمود. بیماری های صعبالعلاج به تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محدودیت زمانی مذکور مستثنی می باشد و مقررات مربوط در آیین نامه این فصل پیش بینی می گردد.

تبصره ۳:

مشمولین قانون تامین اجتماعی از نظر استفاده از مرخصی استعلاجی تابع همان مقررات می باشند.

تبصره ۴:

کارمندان زن که همسر آنها در ماموریت به سر می برند می توانند تا پایان ماموریت حداکثر به مدت ۶ سال از مرخصی بدون حقوق استفاده کنند.

ماده ۱۰۷

به کارمندان مشمول این قانون که بازنشسته می شوند به ازاء هر سال خدمت یک ماه آخرین حقوق و مزایای مستمر (تا سی سال) به اضافه وجوه مربوط به مرخصی های ذخیره شده پرداخت خواهد شد.

❖ توضیح بیشتر: مثلا کارمندی ۳۰ سال خدمت کرده و آخرین حقوق دریافتیش ۱۰ میلیون بوده باید ۳۰۰ میلیون پرداختی + بازخريد مرخصی های سالانه شو (که حداکثر هر سال ۱۵ روز قابل خرید) بهش پردازن.

قانون ارتقاء بهره وری کارکنان بالینی نظام سلامت

بخش اول

دولت می تواند کارکنان بالینی بیمارستان های روانی و سوختگی را جزء مشاغل سخت و زیان آور محسوب و از مزایای مواد ۶۷ و ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری برخوردار نموده و علاوه بر مرخصی استحقاقی سالیانه حداکثر تا یک ماه مرخصی کار در محیط های غیر متعارف به آنان اعطاء نماید.

طبق ماده ی ۳ قانون ارتقاء بهره وری کارکنان نظام سلامت مرخصی کار در محیط های غیر متعارف قابل ذخیره نمی باشد (یعنی نهایتا ۱۵ روز قابل ذخیره است).

آیین نامه اداری استخدامی اعضای غیر هیات علمی

ماده ۷۱
تمامی کارکنان رسمی و پیمانی موسسه دارای ۳۰ روز حق مرخصی سالیانه با حقوق و مزایا می باشند که حداکثر **نیمی** از مرخصی کارمندان قابل ذخیره می باشد.

ماده ۷۲

کارمندان می توانند به هر میزان از **مرخصی استحقاقی** خود بعد از موافقت مسئول مربوط استفاده کنند.

ماده ۷۴

به منظور تحکیم و تکریم نهاد خانواده ، کارمندان در هر یک از موارد زیر اجازه ی استفاده از **هفت** روز مرخصی اضطراری **علاوه** بر سقف مرخصی **استحقاقی** می باشند که قابلیت بازخريد یا ذخیره ندارد:

- ازدواج دائم کارمند
- ازدواج دائم فرزندان
- فوت یکی از بستگان درجه یک مانند همسر، فرزند، پدر، مادر، خواهر، برادر

ماده ۷۵

تمامی کارمندان رسمی، پیمانی و قراردادی که به حج تمتع مشرف شوند فقط از یک بار **مرخصی تشویقی** یک ماهه می‌توانند استفاده کنند که قابلیت بازخرید و ذخیره ندارد.

ماده ۷۶

کارمندان می‌توانند از مرخصی‌های کمتر از ۱ روز (ساعتی) به میزان حداکثر **نصف ساعت کاری** روزانه استفاده کنند که جزئی از **مرخصی استحقاقی** آن‌هاست. در صورت میزان ساعت مرخصی ساعتی به **بیش از نصف ساعت** کاری روزانه افزایش یابد یک روز کامل از مرخصی‌های استحقاقی کسر می‌گردد.

ماده ۷۷

تعطیلات رسمی بین مرخصی‌های استحقاقی جزء مرخصی‌ها حساب نمی‌گردد.

ماده ۷۹

کارمندان موسسه در صورت ابتلاء به بیماری که مانع از انجام خدمت شود حداکثر تا سه روز با گواهی پزشک معالج و تایید پزشک معتمد موسسه و مازاد بر سه روز با تایید شورای پزشکی می‌توانند از مرخصی استعلاجی استفاده کنند.
تبصره: در صورت افزایش نیاز به مرخصی استعلاجی **بیشتر از ۴ ماه** تایید مجدد شورای پزشکی الزامی است.

ماده ۸۱

حقوق و مزایای کارمند در زمان مرخصی استعلاجی تا بهبودی کامل یا از کار افتادگی کلی حداکثر به مدت یکسال به میزان **حقوق ثابت و فوق العاده‌های مستمر** قابل پرداخت است. برای **مدت مازاد یکسال فقط حقوق ثابت** قابل پرداخت است.

ماده ۸۲

به بانوان باردار برای **هر بار** وضع حمل ۶ ماه مرخصی زایمان همراه **حقوق و فوق العاده‌های مربوط** تعلق می‌گیرد که این زمان **در هر حال** بیشتر از ۶ ماه نمی‌شود.

تبصره ۱

زمان مرخصی زایمان برای زایمان‌های دو قلوبی **هشت ماه** و برای زایمان‌های سه قلوبی و **بیشتر یکسال** تعیین می‌گردد.

تبصره ۲

مدت زمان مرخصی **استعلاجی** مادران بارداری که به تشخیص پزشک معالج از مرخصی استعلاجی استفاده می‌کنند از سقف مرخصی زایمان کسر نخواهد شد.

تبصره ۳

به **کارمندانی** که **همسران** ایشان وضع حمل نمایند مدت **۱۵ روز مرخصی اضطراری** مراقبت از همسر تعلق می‌گیرد که قابل بازخرید و ذخیره نمی‌باشد.

تبصره ۴

مرخصی زایمان در خصوص مادرانی که فرزند آن‌ها مرده به دنیا می‌آید، **دو ماه** می‌باشد.

تبصره ۵

به کارمندان زن پس از زایمان تا **حداکثر ۲۴ ماهگی فرزند**، روزانه **یک ساعت** مرخصی **شیردهی** تعلق می‌گیرد.

ماده ۸۳

کارکنان مشمول صندوق تأمین اجتماعی از نظر استفاده از مرخصی استعلاجی تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی می‌باشند و موسسه مجاز به پرداخت حقوق و مزایای آنان در ایام مرخصی نمی‌باشد.

ماده ۸۴

نحوه ی استفاده از مرخصی های استحقاقی، استعلاجی، بدون حقوق، مراقبت و شیردهی به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط هیات امنای تصویب خواهد گردید.

❖ توضیحات بیشتر: با توجه به ساعت کاری کارمندان تحت قرارداد با دولت برابر با ۴۴

ساعت در هفته که برابر با **روزانه هفت ساعت و بیست دقیقه** میباشد و با توجه به

اینکه هر کارمند شاغل در بیمارستان های کشور دارای ۳۰ روز مرخصی استحقاقی در

سال است، به ازای هر روز هفت ساعت و بیست دقیقه باید از موظفی ماهیانه

کارمند کسر گردد. توصیه می‌گردد در صورت تمایل در ابتدای هر ماه درخواست

استفاده از مرخصی های استحقاقی خود را به ریاست بیمارستان تقدیم نمایید.

آیین نامه اداری استخدامی اعضای هیات علمی

ماده ۷۸

مرخصی قابل استفاده برای اعضای هیات علمی شامل استحقاقی ، استعلاجی ، بدون حقوق ، مرخصی زایمان ، مرخصی تشویقی و اضطراری است.

ماده ۸۰

در ایام مرخصی استحقاقی کلیه حقوق و فوق العاده های مندرج در احکام کارگزینی قابل پرداخت می باشد.

دستورالعمل ماندگاری پزشکان در مناطق محروم

طبق این دستورالعمل در تبصره الزامات برنامه ماندگاری مرخصی استحقاقی کلیه پزشکان مشمول برنامه ماندگاری در زمان پایان مدت زمان ۲۳ روز ماندگاری پزشک لحاظ می گردد.

❖ توضیحات بیشتر: **قانون بهره وری و دستورالعمل ماندگاری پزشک در مناطق محروم انتخابی** هستند و پزشک در ازای **مزایایی** ، **تعهد** هایی باید به دانشگاه بدهد لذا در صورتیکه نخواهد از **مزایای** آن ها استفاده کند نیازی به رعایت **تعهدات** آنها ندارد.

دستورالعمل اجرایی برنامه بیمه روستایی و پزشک خانواده ورژن ۲۱

ماده ۱۴ (نحوه ی استفاده از مرخصی اعضای تیم سلامت):

۱- اعضای تیم سلامت سالانه می توانند از **۳۰ روز مرخصی استحقاقی** با حقوق و مزایا بهره مند شوند ولی بطور **متوالی** نمی توانند بیش از **۱۰ روز** از مرخصی استحقاقی استفاده نمایند و در غیر این صورت غیبت غیرموجه آنان **منجر به لغو قرارداد** خواهد شد . غیبت غیر موجه در روزهای کاری و نیز در روزهای تعطیل چنانچه در برنامه کشیک روزهای تعطیل باشد، منجر به کسر ضریب حضور درج کل روزهای ماه در **مخرج کسر ضریب حضور** به جای روزهای کاری ماه (و کسر امتیاز در پایش فصلی ایشان خواهد شد . همچنین در این موارد کسر از مبلغ حکم کارگزینی به ازای غیبت، بر اساس آیین نامه اداری استخدامی مربوطه خواهد بود.

۲- در مورد حج تمتع، صرفا یک بار در طول خدمت، استفاده از مرخصی یک ماهه امکان پذیر است و در این زمان صرفا حکم کارگزینی مطابق با قوانین مربوطه قابل پرداخت می باشد.

۳- اگر زمان مرخصی پزشک با بیتوته وی همزمان بود، مبلغ مربوط به بیتوته کسر می شود.

۴- عدم حضور به علت انجام دهگردشی و شرکت در جلسات آموزشی و بازآموزی و اداری با (هماهنگی ادارات بیمه شهرستان)، مشمول تعدیالت نخواهد بود.

۵- اعضای تیم سلامت می توانند در صورت ابتلا به بیماری به تشخیص پزشک معتمد دانشگاه / دانشکده از مرخصی استعلاجی **حداکثر به مدت ۴ ماه** در سال استفاده نمایند. در مرخصی های استعلاجی بیش از ۳ روز و مرخصی زایمان، فرد به سازمان تامین اجتماعی معرفی می شود و در زمان مرخصی براساس قوانین این سازمان، فقط غرامت دستمزد از سازمان مربوط دریافت می کند.

۶- چنانچه فرد استفاده کننده از مرخصی (در مرخصی طولانی مدت و به دلیل زایمان) دارای سابقه خدمت در محل بوده، در زمان مرخصی وی با فرد جانشین (نیروهای مشمول قانون خدمات پزشکان و پیراپزشکان و در صورت نبود نیروهای مذکور، نیروهای قراردادی متقاضی) قرارداد موقت بسته می شود. در راستای امنیت شغلی و سیاست های جمعیتی در پایان مرخصی، شبکه / مرکز بهداشت شهرستان موظف است تا فرد را به محل فعالیت قبلی خود بازگرداند.

۷- مدت زمان مرخصی زایمان به مدت ۹ ماه می باشد و محل پرداخت دستمزد در طی شش ماهه اول از طریق سازمان تامین اجتماعی و سه ماهه بعدی از محل اعتبارات برنامه می باشد.

۸- در راستای اجرای قانون کاهش ساعات کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص با نظر مسئول مستقیم، اگر به شکل کاهش ۸۰ دقیقه در تمام روزهای هفته باشد نیاز به **جانشین نداشته** و مشمول **کسورات** نمی گردد. در صورتی که یک روز کامل در هفته باشد لازم است نیروی جانشین حضور داشته باشد و هزینه تامین نیروی جانشین از اعتبارات دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی خواهد بود. بدیهی است زمان استفاده از تسهیلات فوق نباید باعث ایجاد اختلال در ارائه خدمت گردد.

۹- مرکز بهداشت یا شبکه بهداشت و درمان شهرستان باید در صورت استفاده نکردن پرسنل قراردادی / طرحی طرف قرارداد از مرخصی استحقاقی، تا **۱۵ روز** آن را محاسبه کرده و در پایان زمان قرارداد معادل مبلغ ۱۵ روز از حکم کارگزینی را به وی پرداخت کند. جهت نیروهای پیام آور بهداشت تابع ضوابط مربوطه و جهت نیروهای رسمی و پیمانی حکم کارگزینی آنان مبنای پرداخت ذخیره مرخصی در پایان خدمت بر اساس ضوابط معاونت توسعه مدیریت و منابع می باشد.

۱۰- وجود حداقل یک پزشک جانشین به ازای هر مرکز بهداشت شهرستان الزامی می باشد و ضروری است مرکز بهداشت شهرستان به ازای هر ۱۱ پزشک خانواده، با یک پزشک دیگر نیز به عنوان پزشک جانشین قرارداد منعقد نماید. پزشکان جانشین در ایام معمول باید در مراکز مورد نیاز (با نظر مرکز بهداشت شهرستان (همکاری لازم با سایر پزشکان را داشته باشند. محل فعالیت پزشک جانشین در مراکز خدمات جامع سلامت می باشد. در استفاده از پزشک جانشین، مدیریت مرخصی پزشکان خانواده، با مرکز بهداشت شهرستان است تا همزمان دو مرکز نیاز به پزشک جانشین واحد نداشته باشد. پزشکان جانشین کلیه فعالیت های پزشک خانواده اصلی را می بایست انجام دهند. علاوه بر مبلغ حکم کارگزینی، پرداخت مبتنی بر عملکرد پزشک جانشین معادل متوسط پزشکان شهرستان محل فعالیت بدون احتساب دهگردشی و بیتوته می باشد. بدیهی است در صورت انجام دهگردشی و بیتوته، محاسبه پرداخت مبتنی بر عملکرد وی براساس مرکز محل فعالیت تعیین می گردد.

۱۱- مرخصی پزشکان در سقف تعیین شده (میانگین ۲.۵ روز در ماه)، و مرخصی استعلاجی (تا ۳ روز) در صورت نبود جانشین، با تضمین ارائه خدمت در آن مرکز توسط سایر پزشکان مراکز (همان مراکز مجاور) مشمول تعدیلات نمی گردد.

ماده ۳۱ مکانسم پرداخت تنم سلامت

- ضریب حضور: بدیهی است مرخصی چنانچه استحقاقی باشد جز روزهای حضور محاسبه می گردد.
- پرداخت در مراکز اقماری: مراکز مجری برنامه که امکان جذب پزشک و ماما به هیچ عنوان مقدور نبوده یا متضمن شرایط ویژه و خاص است (با ضریب محرومیت ۱/۸۵ و بالاتر) به شرط موافقت ستاد هماهنگی دانشگاه / دانشکده و تاییدیه ستاد هماهنگی کشوری و امکان تامین منابع مالی از سوی دانشکده / دانشگاه میتوان از نوع قرارداد اقماری (۱۵ روزه) استفاده کرد. در چنین شرایطی امکان استفاده از مرخصی استحقاقی در ماه وجود ندارد و فقط در شرایط اضطرار ضمن ارائه شواهد و مستندات مربوطه می تواند از **نصف مرخصی** استحقاقی بدون کسر حقوق و صرفاً با **پرداخت حکم کارگزینی** در ماه استفاده نماید. همچنین ایشان مشمول ذخیره مرخصی و پرداخت ذخیره مرخصی نمی باشند.

قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب سال ۱۴۰۰

ماده ۱۷۵

احکام ذیل نسبت به همه مستخدمین و کارکنان در کلیه بخشهای دولتی و غیردولتی لازم الاجراء می‌باشد:

الف - مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق العاده های مرتبط به **نه ماه** تمام افزایش یابد. در صورت درخواست مادر تا **دوماه** از این مرخصی در ماه های پایانی بارداری قابل استفاده است. مرخصی مزبور برای تولد دو قلو و بیشتر، دوازده ماه می باشد. در مواردی که مرخصی زایمان موجب اختلال در کار بخش خصوصی گردد، پس از تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هزینه تحمیل شده توسط **دولت** جبران خواهد شد.

ب - نوبت کاری شب برای مادران شاغل باردار و هم چنین مادران دارای فرزند شیرخوار تا **دوسال** و پدران تا یک ماهگی نوزاد، در مشاغل و فعالیت هایی که نیازمند نوبت کاری شب می باشند، اختیاری است. شمول این بند شامل بخش خصوصی مشمول **قانون** کار نمی شود.

پ - اعطای دورکاری به درخواست مادران باردار، حداقل به مدت **چهارماه** در دوران بارداری در مشاغلی که امکان دورکاری در آنها فراهم است، الزامی است.

❖ توضیحات بیشتر: قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب سال ۱۴۰۰ در

مجلس است لذا در تمامی تناقض ها و اختلافات نسبت به قانون های پیشین و

دستورالعمل های وزارتی، متن این قانون فصل الخطاب خواهد بود.

کاری از انجمن صنفی پزشکان جوان

@dr.samaabtahi	دکتر امیر محمد ابطحی
@pouria92amiri	دکتر پوریا امیری
@dr.khosravi_toumaj	دکتر توماج خسروی
@dr.hossein.shateri	دکتر حسین شاطری
@dr.sasan._shafiei	دکتر ساسان شفیعی
@pezeshkan_javan_esfahan	دکتر علیرضا لطیفی
@mehrddadafkari1	دکتر مهرداد افکاری